

De Klomp 5, De Klomp
Postbus 870
3900 AW Veenendaal

Telefoon: (0318) 578 550
Fax: (0318) 578 558
E-mail: fpg@grondbezit.nl
Website: www.grondbezit.nl

De Klomp, 29 augustus 2011

GEEF DE PARTICULIER DE RUIMTE

De Federatie Particulier Grondbezit (FPG) ziet goede mogelijkheden de herijkte EHS met veel minder overheidsgeld te realiseren.

Grond is door de jaren heen waardeverast gebleken. In deze onzekere tijden is het beleggen in grond en zelfs natuurgrond dan ook gewild. Door daar verstandig gebruik van te maken kan de overheid het eigendom en beheer van een veel groter deel van de bos- en natuurterreinen aan de particuliere sector overdragen.

Geef de Particulier de Ruimte; onder deze titel gaf de FPG in mei 2010 een brochure uit waarin zij haar visie gaf op het natuurbeleid in ons land. Door de komst van het kabinet Rutte later dat jaar won dit pleidooi nog aan kracht. Immers, het draagvlak voor het natuurbeleid staat onder druk en er moet fors bezuinigd worden.

Om dit draagvlak weer te vergroten is het goed meer particuliere eigenaren te betrekken bij het beheer van natuurgronden. Dat is ook goed voor de diversiteit van ons landschap. Door ruimte te geven voor enige economische activiteit op en rond deze terreinen wordt dit voor hen nog interessanter en kan het beroep op overheidsmiddelen sterk beperkt worden. Er zijn geen aankoopsubsidies nodig en beheerkosten kunnen "verevend" worden met de opbrengsten van rendabele activiteiten.

In de afgelopen decennia zijn vele miljarden euro's geïnvesteerd in aankoop en inrichting van de EHS. Nu deze binnen enkele jaren afgerond zal zijn is vooral de financiering van het beheer een probleem. Volgens de berekeningen is hiervoor 300 miljoen per jaar nodig. FPG heeft een aantal aanbevelingen om het beroep op beheervergoedingen te verlagen. Andere aanbevelingen richten zich vooral op het privatiseren van overheidsgrond. De middelen die daarbij vrijkomen zouden bijv. via het Groenfonds beheerd kunnen worden. De revenuen kunnen vervolgens ten goede komen aan het afmaken van de EHS en vooral om het budget voor het beheer aan te vullen.

Aanbevelingen in de exploitatiesfeer (beheer):

- In plaats van het hanteren van de "kaasschaaf" door de ha-vergoedingen voor de verschillende natuurtypes te verlagen moeten de natuurambities tegen het licht gehouden worden. Deze ambitie is tot nu toe bepaald door ecologen zonder rekening te houden met de beheerkosten. Door meer te kiezen voor goedkoper te beheren natuurtypes kan hier veel bespaard worden. Zo is de huidige beheervergoeding voor een ha niet opengesteld vochtig schraalland 1039 euro tegen een ha vochtig bos incl recreatievergoeding slechts 49 euro. Een ha droge heide kost de gemeenschap 214 euro tegen een ha bos 43 euro.
- Koester de inzet van alle eigenaren van bos- en natuurgronden die bereid zijn hun terreinen in stand te houden en open te stellen voor bezoekers. Dit kan heel eenvoudig door het invoeren van een *basisbijdrage instandhouding bos en natuur* van 50 tot 60 euro per ha per jaar (passend binnen de SNL-systematiek; de recreatietoeslag is aanknopingspunt) Dit kost landelijk slechts 30 miljoen euro per jaar waarmee een belangrijke maatschappelijke dienst verzekerd is.

- Betrek particulieren waaronder boeren en natuurbeschermingsorganisaties voor langere periodes bij het beheer van natuurgebieden die in handen zijn van bijv Staatsbosbeheer door het uitgeven van beheerconcessies.

Aanbevelingen in de investeringsfeer (eigendom en inrichting):

- Privatiseer een belangrijk deel van de “overheidsnatuur”. Mogelijkheden zijn: 1) het verkopen van een deel van het overheidsbezit 2) het laten deelnemen van particulieren, pensioenfondsen e.d. in het verder te verzelfstandigen Staatsbosbeheer.
- Stop direct met het verstrekken van aankoopsubsidies (PNB-regeling). Dit is verspilling van belastinggeld en werkt marktverstorend.
- Zorg voor goede borging van de natuurkwaliteit door instrumenten als *vestiging kwalitatieve verplichting* en *certificering* maar verminder tegelijk de regeldruk die frustrerend werkt voor het particulier initiatief.
- Geef ruimte voor gepaste economische activiteiten die het particulier initiatief kunnen versterken, Dit kan door de productie van verkoopbare natuurproducten zoals hout en vlees te stimuleren maar ook door het onder voorwaarden toelaten van wonen en recreatie, bijv. in de vorm van Rood voor Groen.
- Verruim de toepassing van de Natuurschoonwet zodat het collectief beleggen in natuur fiscaal aantrekkelijk wordt.

Het Landbouwkundig Economisch Instituut (LEI) kan op korte termijn starten met een nader onderzoek naar meer marktwerking en ondersteuning particulier initiatief in de natuursector.